

ZAKON O JAVNIM SLUŽBAMA¹

"Službeni glasnik RS", br. 42/1991 i 71/1994

I. OSNOVNE ODREDBE

Član 1.

Javnom službom u smislu ovog zakona smatraju se ustanove, preduzeća i drugi oblici organizovanja utvrđeni zakonom, koji obavljaju delatnosti odnosno poslove kojima se obezbeđuje ostvarivanje prava građana odnosno zadovoljavanje potreba građana i organizacija, kao i ostvarivanje drugog zakona utvrđenog interesa u određenim oblastima.

Građani mogu obavljati određene delatnosti, odnosno poslove iz stava 1. ovog člana, u skladu sa zakonom.

Član 2.

Sredstva kojima posluju preduzeća, ustanove i drugi oblici organizovanja iz člana 1. ovog zakona mogu biti u svim oblicima svojine.

Član 3.

Radi obezbeđivanja ostvarivanja prava utvrđenih zakonom i ostvarivanja drugog zakonom utvrđenog interesa u oblasti: obrazovanja, nauke, kulture, fizičke kulture, učeničkog i studentskog standarda, zdravstvene zaštite, socijalne zaštite, društvene brige o deci, socijalnog osiguranja, zdravstvene zaštite životinja, osnivaju se ustanove.

Delatnosti odnosno poslovi u oblastima iz stava 1. ovog člana kojima se ne obezbeđuje ostvarivanje zakonom utvrđenih prava i ostvarivanje drugog zakonom utvrđenog interesa ne obavljaju se kao javne službe u smislu ovog zakona.

Za obavljanje delatnosti odnosno poslova utvrđenih zakonom u oblasti: javnog informisanja, PTT saobraćaja, energetike, puteva, komunalnih usluga i drugim oblastima određenim zakonom, osnivaju se preduzeća.

Za obavljanje delatnosti, odnosno poslova utvrđenih zakonom koji se odnose na javno informisanje na jezicima nacionalnih manjina, mogu se osnivati ustanove ili preduzeća.

Član 4.

Ustanovu, preduzeće i drugi oblik organizovanja za obavljanje delatnosti odnosno poslova iz člana 3. ovog zakona mogu osnovati: Republika, autonomna pokrajina, grad, opština i druga pravna i fizička lica.

Član 5.

Ustanova, preduzeće i drugi oblik organizovanja, obavlja delatnost odnosno poslove iz člana 3. ovog zakona pod uslovima i na način utvrđen zakonom, a u skladu sa ciljevima radi kojih se osniva.

Član 6.

Republika, autonomna pokrajina, grad i opština mogu obezbediti obavljanje delatnosti odnosno poslova iz člana 3. ovog zakona iz okvira svojih prava i dužnosti osnivanjem ustanova, odnosno preduzeća ili poveravanjem vršenja tih delatnosti odnosno poslova drugim pravnim i fizičkim licima.

Kad Republika, autonomna pokrajina, grad i opština poveravaju vršenje delatnosti odnosno poslova iz stava 1. ovog člana, drugim pravnim i fizičkim licima, njihova međusobna prava i obaveze uređuju se ugovorom.

Član 7.

U oblicima organizovanja koji se osnivaju i posluju sredstvima u različitim oblicima svojine, pravo upravljanja ostvaruje se po osnovu udela sredstava, u skladu sa zakonom.

Član 8.

¹ Dana 1.7.2006. godine prestaje da važi član 23. - videti član 190. Zakona O državnim službenicima – „Sl.glasnik RS“, br.79/2005-12.

Ustanove, preduzeća i drugi oblici organizovanja obavljaju delatnost, odnosno poslove iz člana 3. ovog zakona na način kojim se obezbeđuje uredno i kvalitetno, pod jednakim uslovima, ostvarivanje prava građana i organizacija i zadovoljavanje potreba korisnika.

Ustanove, preduzeća i drugi oblici organizovanja uređuju način pružanja usluga i njihovo korišćenje od strane korisnika, u skladu sa zakonom.

Član 9.

Raspored, početak i završetak radnog vremena u ustanovi, preduzeću i drugom obliku organizovanja koji obavlja delatnosti odnosno poslove iz člana 3. ovog zakona, utvrđuje se u skladu sa zakonom.

Nadležni ministar može utvrditi raspored, početak i završetak radnog vremena u ustanovi odnosno preduzeću čiji je osnivač Republika.

Član 10.

Sredstva za obavljanje delatnosti odnosno poslova iz člana 3. ovog zakona, obezbeđuju se iz budžeta, neposredno od korisnika, prodajom proizvoda i usluga na tržištu, iz sredstava socijalnog osiguranja, donatorstvom i iz drugih izvora, u skladu sa zakonom.

Član 11.

Nad obavljanjem delatnosti, odnosno poslova iz člana 3. ovog zakona vrši se upravni i stručni nadzor, u skladu sa zakonom.

II. USTANOVE

Član 12.

Na osnivanje, organizaciju i rad ustanove, shodno se primenjuju propisi koji se odnose na preduzeća, ako zakonom nije drukčije određeno.

Član 13.

Osnivač ustanove obezbeđuje sredstva potrebna za osnivanje i početak rada ustanove i donosi akt o osnivanju.

Akt o osnivanju sadrži, naročito:

- 1) naziv osnivača;
- 2) naziv i sedište ustanove;
- 3) delatnost ustanove;
- 4) iznos sredstava za osnivanje i početak rada ustanove i način obezbeđivanja sredstava;
- 5) prava i obaveze osnivača u pogledu obavljanja delatnosti zbog koje je ustanova osnovana;
- 6) međusobna prava i obaveze ustanove i osnivača;
- 7) određivanje organa upravljanja ustanove u osnivanju i njegova ovlašćenja;
- 8) lice koje će, do imenovanja direktora ustanove obavljati njegove poslove i vršiti njegova ovlašćenja;
- 9) rok za donošenje statuta, imenovanje direktora i organa upravljanja.

Član 14.

Kad ustanovu osniva više osnivača, njihova međusobna prava, obaveze i odgovornosti uređuju se ugovorom.

Član 15.

Ustanova je pravno lice.

Ustanova se upisuje u sudski registar kad nadležni organ uprave utvrdi da su ispunjeni uslovi za početak rada i obavljanje delatnosti koji su utvrđeni zakonom.

Upisom u sudski registar ustanova stiče svojstvo pravnog lica.

Član 16.

Organi ustanove su direktor, upravni i nadzorni odbor, ako zakonom nije drukčije određeno.

Član 17.

Direktor rukovodi ustanovom.

Član 18.

Direktora ustanove imenuje i razrešava osnivač.

Direktora ustanove čiji je osnivač Republika imenuje i razrešava Vlada Republike Srbije.

Član 19.

Direktor ustanove ima prava i dužnosti direktora preduzeća.

Član 20.

Upravni odbor ustanove imenuje i razrešava osnivač.

Upravni odbor ima najmanje tri člana.

Broj članova i sastav upravnog odbora utvrđuje se aktom o osnivanju. U upravni odbor imenuju se i članovi iz reda zaposlenih u ustanovi.

Upravni odbor ustanove čiji je osnivač Republika imenuje i razrešava Vlada Republike Srbije.

Član 21.

Upravni odbor:

- 1) donosi statut ustanove;
- 2) odlučuje o poslovanju ustanove;
- 3) usvaja izveštaj o poslovanju i godišnji obračun;
- 4) donosi program rada ustanove;
- 5) odlučuje o korišćenju sredstava, u skladu sa zakonom;
- 6) vrši i druge poslove utvrđene aktom o osnivanju i statutom.

Član 22.

Nadzorni odbor ustanove imenuje i razrešava osnivač.

Broj članova i sastav nadzornog odbora kao i njegova prava i obaveze utvrđuju se aktom o osnivanju. U nadzorni odbor imenuju se i članovi iz reda zaposlenih u ustanovi.

Nadzorni odbor ustanove čiji je osnivač Republika, imenuje i razrešava Vlada Republike Srbije.

Član 23.

U pogledu prava, obaveza i odgovornosti zaposlenih u ustanovi iz člana 3. stav 1. ovog zakona, primenjuju se propisi o zaposlenim u državnim organima, ako zakonom nije drukčije određeno.

Član 24.

Nadzor nad zakonitošću rada ustanove vrši nadležni organ uprave.

Nadzor nad zakonitošću rada ustanove čiji je osnivač Republika i ustanove koja obavlja delatnost, odnosno poslove iz okvira prava i dužnosti Republike, vrši nadležno ministarstvo.

Član 25.

Kad organ nadležan za vršenje nadzora nad zakonitošću rada ustanove utvrdi da ustanova ne ispunjava zakonom propisane uslove za rad ili ne ostvaruje zakonom utvrđene ciljeve i zadatke, odrediće joj rok za ispunjenje tih uslova i o tome obavestiti osnivača.

Ukoliko ustanova ne ispuni uslove iz stava 1. ovog člana u određenom roku, nadležni organ zabraniće rešenjem dalji rad ustanove.

Organ koji je doneo rešenje o zabrani rada ustanove, obavestiće o tome osnivača ustanove.

Član 26.

Ustanova može biti ukinuta:

- 1) ako ne ispunjava zakonom propisane uslove za obavljanje delatnosti;
- 2) ako ne postoje uslovi za obavljanje njene delatnosti.

Smatra se da ne postoje uslovi za obavljanje delatnosti ustanove ako:

- 1) ne postoji potreba za njenom delatnošću;
- 2) potrebe za delatnošću ustanove mogu da se zadovolje na racionalniji i ekonomičniji način;
- 3) ne ostvaruje zakonom utvrđene ciljeve i zadatke.

Član 27.

Postupak za ukidanje ustanove pokreće osnivač ili organ nadležan za vršenje nadzora nad zakonitošću rada ustanove.

Akt o ukidanju ustanove donosi osnivač.

Na osnovu akta o ukidanju ustanove sprovodi se postupak redovne likvidacije, u skladu sa zakonom.

III. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 28.

Dana 31. decembra 1991. godine, prestaje da važi Zakon o društvenim delatnostima ("Službeni glasnik SRS", br. 1/90 i 21/90), Zakon o ostvarivanju posebnog društvenog interesa u oblasti kulture ("Službeni glasnik SRS", broj 46/86) i Zakon o ostvarivanju posebnog društvenog interesa u poslovanju organizacija udruženog rada koje obavljaju delatnost u oblasti kulture ("Službeni list SAPV", broj 21/75).

Član 29.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije", a primenjiće se od 1. januara 1992. godine.
